

Bruxelles, 2. prosinca 2022.
(OR. en)

15255/22

POLMAR 76
POLGEN 155
CONUN 302
COMAR 58
MARE 68
MAR 218
TRANS 742
ENER 633
ENV 1208
SUSTDEV 205
PECHE 478

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Nacrt zaključaka Vijeća o međunarodnom upravljanju oceanima
– odobrenje

Na sastanku 14. rujna i neformalnim videokonferencijama 19. listopada i 15. studenoga 2022. Radna skupina za pomorska pitanja (integrirana pomorska politika) razmotrila je tekst Nacrta zaključaka Vijeća o međunarodnom upravljanju oceanima koji je pripremio predsjedništvo. Konačni tekst koji je proizašao iz tih rasprava i koji je Radna skupina za pomorska pitanja 28. studenoga 2022. potvrdila neformalnim pisanim savjetovanjem naveden je u Prilogu ovoj napomeni.

Odbor stalnih predstavnika poziva se da potvrdi dogovor postignut o tom nacrtu zaključaka Vijeća o međunarodnom upravljanju oceanima i preporuči Vijeću da ga odobri kao točku „A” na sastanku Vijeća za opće poslove 13. prosinca 2022.

Nacrt zaključaka vijeća o međunarodnom upravljanju oceanima
za sigurne, zaštićene, čiste i zdrave oceane i mora kojima se upravlja na održiv način

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- zaključke Vijeća o integriranoj pomorskoj politici od 8. prosinca 2008., 16. studenoga 2009., 14. lipnja 2010., 19. prosinca 2011., 11. prosinca 2012., 25. lipnja 2013. i 24. lipnja 2014.¹,
- Zaključke Vijeća pod naslovom „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana” od 3. travnja 2017.²,
- Zaključke Vijeća o autohtonim narodima od 15. svibnja 2017.³,
- Zaključke Vijeća o reviziji Akcijskog plana za Strategiju Europske unije za pomorsku sigurnost (EUMSS) od 26. lipnja 2018.⁴,
- Zaključke Vijeća o djelovanju EU-a s ciljem jačanja multilateralizma utemeljenog na pravilima od 17. lipnja 2019.⁵;
- Zaključke Vijeća o oceanima i morima od 19. studenoga 2019.⁶,
- Zaključke Vijeća o politici EU-a za Arktik od 9. prosinca 2019.⁷,
- zaključke Vijeća naslovljene „Izgradnja održive Europe do 2030. – dosadašnji napredak i sljedeći koraci” od 10. prosinca 2019.⁸,

¹ 16503/1/08 REV1, 15175/1/09 REV1, 10300/10, 18279/11, 16553/12 + COR1, 10790/13 i 11204/14.

² 8029/17.

³ 8814/17.

⁴ 10494/18.

⁵ 10341/19.

⁶ 14249/19.

⁷ 14952/19.

⁸ 14835/19.

- Zaključke Vijeća pod naslovom „Sektor vodnog prometa EU-a – izgledi za budućnost: prema ugljično neutralnom, automatiziranom i konkurentnom sektoru vodnog prometa EU-a s nula nesreća” od 5. lipnja 2020.⁹,
- Zaključke Vijeća o strategiji „od polja do stola” od 19. listopada 2020.¹⁰,
- zaključke Vijeća naslovljene „Bioraznolikost – potreba za hitnim djelovanjem” od 23. listopada 2020.¹¹,
- Zaključke Vijeća o klimatskoj i energetskej diplomaciji – ostvarivanje vanjske dimenzije europskog zelenog plana od 25. siječnja 2021.¹²,
- Zaključke Vijeća o održivom plavom gospodarstvu: zdravlje, znanje, blagostanje, socijalna jednakost od 26. svibnja 2021.¹³,
- Zaključke Vijeća o stvaranju Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama od 10. lipnja 2021.¹⁴,
- Zaključke Vijeća o globalnoj pomorskoj sigurnosti od 22. lipnja 2021.¹⁵,
- Zaključke Vijeća o pitanju vode u vanjskom djelovanju EU-a od 19. studenoga 2021.¹⁶,
- Zaključke Vijeća o klimatskoj diplomaciji EU-a: ubrzanje provedbe ishoda iz Glasgowa od 28. veljače 2022.¹⁷,
- Zaključke Vijeća o europskim misijama od 10. lipnja 2022.¹⁸;
- Zaključke Vijeća o novim strateškim smjernicama EU-a za akvakulturu od 18. srpnja 2022.¹⁹,

⁹ 8648/20.

¹⁰ 12099/20.

¹¹ 12210/20.

¹² 5263/21.

¹³ 9153/21.

¹⁴ 9419/21.

¹⁵ 9946/21.

¹⁶ 14108/21.

¹⁷ 6120/22 COR1.

¹⁸ 10124/22.

¹⁹ 11496/22.

- Zaključke Vijeća o pripremama za 27. konferenciju stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime od 24. listopada 2022.²⁰;
 - Zaključke Vijeća o Konvenciji o biološkoj raznolikosti od 24. listopada 2022.²¹,
1. POZDRAVLJA uspjeh i ishode Druge konferencije UN-a o oceanima i Rezoluciju UN-a A/RES/76/296 od 21. srpnja 2022. kojom se podupire izjava naslovljena „Naš ocean, naša budućnost, naša odgovornost” usvojena na Drugoj konferenciji UN-a o oceanima („Lisabonska deklaracija”), kojom se pokreće novo međunarodno poglavlje za djelovanje u području oceanâ; POZIVA na njezinu potpunu provedbu i u tom pogledu ISTIČE popis dobrovoljnih obveza koje su podnijeli EU i njegove države članice; POZDRAVLJA i „Obveze iz Bresta u pogledu oceanâ” preuzete na sastanku na vrhu „Jedan ocean” u veljači 2022., Devetu konferenciju „Naš ocean” koju će 2024. organizirati Grčka i prijedlog Francuske i Kostarike da 2025. budu domaćini sljedeće Konferencije UN-a o oceanima;
 2. I DALJE JE duboko zabrinuto zbog globalne krize s kojom se suočavaju oceani i zajedničkog neuspjeha da se do 2020. postignu ciljevi održivog razvoja br. 14.2, 14.4 i 14.5 u okviru Programa UN-a za održivi razvoj do 2030.; POZDRAVLJA ministarsku izjavu sa susreta na visokoj razini u okviru sjednice Gospodarskog i socijalnog vijeća UN-a i političkog foruma na visokoj razini o održivom razvoju održane 2022. kojom se snažno potvrđuje predanost očuvanju i održivom iskorištavanju oceanâ, mora i morskih resursa te upravljanju njima i odlučnom i hitnom djelovanju u svrhu jačanja djelovanja u području oceanâ kako bi se ubrzala provedba svih podciljeva u okviru cilja održivog razvoja br. 14;

²⁰ 13994/22.

²¹ 13975/22.

3. ISTIČE međusobnu povezanost i sinergiju između cilja održivog razvoja br. 14 i drugih ciljeva održivog razvoja, posebno cilja br. 2 o sigurnosti opskrbe hranom, cilja br. 6 o čistoj vodi, cilja br. 7 o cjenovno pristupačnoj i čistoj energiji, cilja br. 8 o dostojanstvenom radu i gospodarskom rastu, cilja br. 12 o održivoj potrošnji i proizvodnji, cilja br. 13 o klimatskim promjenama, cilja br. 15 o životu na kopnu i cilja br. 17 o partnerstvu za te ciljeve; PODSJEĆA na potrebu za međusektorskim pristupom kako bi se postigli zadani podciljevi tih ciljeva održivog razvoja, što uključuje stavljanje naglaska na najmanje razvijene zemlje i male otočne države u razvoju;
4. POZDRAVLJA predstavljanje Zajedničke komunikacije o planu EU-a za međunarodno upravljanje oceanima naslovljene „Utvrđivanje smjera za održiv plavi planet”²², u skladu s europskim zelenim planom, koja pokazuje snažan angažman EU-a i njegovih država članica u pogledu oceanâ; ISTIČE da je taj program dio odgovora EU-a na UN-ov Program održivog razvoja do 2030.;
5. PODSJEĆA da je održivo, konkurentno i inovativno plavo gospodarstvo sastavni dio sveobuhvatnog i međusektorskog pristupa upravljanju oceanima; PREPOZNAJE da su inovativne tehnologije ključan pokretač tranzicije na održivo plavo gospodarstvo i otvaranja zelenih radnih mjesta;
6. UVIĐA da su povećana privatna i javna ulaganja ključna za tranziciju na održivo integrirano upravljanje oceanima i plavo gospodarstvo u EU-u i u svijetu; NAGLAŠAVA važnost održivih financijskih instrumenata u promicanju i poticanju te tranzicije; POZDRAVLJA rad Financijske inicijative Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP FI) na daljnjem razvoju financijskih načela održivog plavog gospodarstva, kao i pokretanje druge faze inicijative BlueInvest, partnerstva za održivo plavo gospodarstvo u okviru programa Obzor Europa i nove inicijative InvestEU za plavo gospodarstvo;
7. PONOVRNO POTVRĐUJE snažnu predanost EU-a i njegovih država članica tome da preuzmu ključnu ulogu u globalnim naporima za zaštitu, očuvanje, obnovu i održivo i pravedno iskorištavanje svjetskih oceana putem:

²² JOIN(2022) 28 final.

I. Jačanje okvira za međunarodno upravljanje oceanima

8. PONOVRNO POTVRĐUJE da se, kako je navedeno u Rezoluciji UN-a A/RES/76/72 od 21. prosinca 2021., u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) utvrđuje pravni okvir unutar kojeg se moraju provoditi sve aktivnosti u oceanima i morima; i također ISTIČE da je međunarodni angažman putem snažnog multilateralizma utemeljenog na pravilima ključan za ostvarenje smislenih rezultata u poboljšanju međunarodnog upravljanja oceanima;
9. PRIMA NA ZNANJE odlučujući napredak postignut tijekom prvog dijela pete sjednice Međuvladine konferencije (IGC-5) o međunarodnom pravno obvezujućem instrumentu u okviru UNCLOS-a o očuvanju i održivom iskorištavanju morske bioraznolikosti područja koja se nalaze izvan nacionalnih jurisdikcija („BBNJ”); POHVALJUJE ulogu koalicije velikih ambicija za bioraznolikost izvan nacionalne jurisdikcije osnovane na sastanku na vrhu „Jedan ocean” i „Plavih čelnika” u mobilizaciji u svrhu ambicioznog ugovora; POZIVA na brz dovršetak pregovora i OSTAJE predano punom iskorištavanju diplomatskog utjecaja EU-a i kapaciteta za informiranje javnosti u cilju hitnog postizanja ambicioznog i djelotvornog sporazuma;
10. PONOVRNO POTVRĐUJE da je jedan od prioriteta za učinkovito i djelotvorno međunarodno upravljanje oceanima jačanje i koordinacija postojećih multilateralnih međunarodnih i regionalnih instrumenata u okviru UNCLOS-a, usmjerenih na bolju uzajamnu suradnju i veću usklađenost; SMATRA da bi EU i njegove države članice, osobito putem svojih diplomatskih djelovanja, trebali istaknuti potrebu za poboljšanjem praćenja i usklađenosti s mjerama donesenima u okviru međunarodnog upravljanja oceanima u sklopu UNCLOS-a;

11. POZIVA EU i države članice da poduzmu i podupru djelovanja, na temelju svojih nadležnosti, kako bi se na bilateralnoj i multilateralnoj razini osiguralo da sve države poštuju svoje međunarodne obveze, posebno one koje djeluju kao otvoreni registri, kako je utvrđeno u relevantnim međunarodnim konvencijama;
12. ISTIČE ulogu prostornog planiranja morskog područja, koje se temelji na pristupu upravljanju utemeljenom na ekosustavu, u podupiranju postizanja ciljeva očuvanja i obnove, ublažavanju i minimiziranju štetnih učinaka ljudskih aktivnosti u obalnim područjima i na moru i njegov doprinos konkurentnom i održivom plavom gospodarstvu; PREPOZNAJE da su EU i njegove države članice stekli znatno iskustvo u tom području i PRIMA NA ZNANJE napredak postignut u okviru globalne inicijative za prostorno planiranje morskog područja; u tom pogledu POTIČE Komisiju da s Međuvladinom oceanografskom komisijom UNESCO-a (IOC-UNESCO) pokrene novi zajednički petogodišnji plan za promicanje prostornog planiranja morskog područja diljem svijeta;

Zaštita i očuvanje morske bioraznolikosti

13. I DALJE JE vrlo zabrinuto zbog ograničenog ostvarenja ciljeva iz Aichija u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti; PODSJEĆA na poruke o hitnosti korjenitih promjena u Globalnom izvješću o procjeni iz 2019. Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) i POZDRAVLJA njezino novo izvješće o procjeni vrijednosti, u kojem se ističe potreba za uključivanjem raznolikosti vrijednosti prirode u političke i gospodarske odluke, te o održivoj upotrebi, tražeći ulaganje većih napora u upravljanje divljim vrstama; USTRAJE u tome da se u obzir uzmu preporuke iz tih izvješća i da se raznolikost vrijednosti prirode uključi u političke i gospodarske odluke;

14. POZIVA na donošenje ambicioznog, sveobuhvatnog i transformativnog globalnog okvira za bioraznolikost za razdoblje nakon 2020. koji bi se trebao usvojiti na drugom dijelu 15. konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti u svrhu pokretanja hitnih i transformativnih djelovanja za zaustavljanje i preokretanje trenda gubitka bioraznolikosti i ostvarivanje svijeta koji pozitivno utječe na prirodu do 2030., uključujući ciljeve očuvanja najmanje 30 % svjetskih oceana s pomoću ekološki reprezentativnih i dobro povezanih mreža zaštićenih morskih područja kojima se učinkovito i pravedno upravlja, kao i drugih učinkovitih mjera očuvanja za pojedina područja;
15. PODSJEĆA na Rezoluciju UN-a 61/295 od 13. rujna 2007. o usvajanju Deklaracije o pravima autohtonih naroda; PREPOZNAJE važnu ulogu koju autohtoni narodi imaju kao nositelji autohtonog znanja o morskim ekosustavima; I DALJE JE predano podupiranju i promicanju sudjelovanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica, suradnje s njima i njihove uključenosti pri poduzimanju djelovanja za očuvanje i održivo iskorištavanje;
16. NAGLAŠAVA da je sveobuhvatni instrument za zaštitu mora u Europskoj uniji i dalje Okvirna direktiva o morskoj strategiji (MSFD) koja se trenutačno preispituje; ISTIČE da bi se relevantnim sektorskim instrumentima trebala hitno nastojati ostvariti učinkovitija i integriranija provedba ciljeva Okvirne direktive o morskoj strategiji kako bi se što prije postiglo dobro stanje okoliša;

17. PODUPIRE važan rad država članica EU-a u okviru Međunarodnog tijela za morsko dno (ISA) na uspostavi pouzdanog regulatornog režima o mogućem budućem dubokomorskom rudarenju, koji se temelji na načelu opreznosti te na najvišim okolišnim standardima i dostatnom znanstvenom znanju, kako bi se osiguralo da takva aktivnost ne uzrokuje štetne posljedice za morski okoliš u tom području, kako je definirano u UNCLOS-u;
18. NAGLAŠAVA potrebu za poboljšanjem znanstvenog znanja o dubokom moru i posebno PODUPIRE inicijativu „Održivo znanje o morskom dnu” kako bi se ojačali znanstveni temelji zaštite okoliša i upravljanja okolišem u velikim dubokomorskim regijama izvan nacionalne jurisdikcije u skladu s Planom ISA-e donesenim 2020. i djelovanjima u okviru UN-ova desetljeća oceana za unapređenje znanstvenog istraživanja mora u tom području; sa zadovoljstvom PRIMA NA ZNANJE činjenicu da EU financijski podupire tu inicijativu;
19. ISTIČE ažuriranu politiku o većem angažmanu EU-a za miran, održiv i prosperitetan Arktik²³ i POZDRAVLJA stupanje na snagu Sporazuma za sprečavanje nereguliranog ribolova na otvorenom moru u središnjem Arktičkom oceanu; PONOVRNO POTVRĐUJE svoju predanost potpunoj provedbi Sporazuma;
20. PODUPIRE zaštitu arktičke morske bioraznolikosti, uključujući, među ostalim alatima, određivanjem zaštićenih morskih područja i drugim učinkovitim mjerama očuvanja za pojedina područja, kojima se rješavaju pritisci u Arktičkom oceanu putem relevantnih organizacija i instrumenata, kao što su Arktičko vijeće, Međunarodna pomorska organizacija (IMO) i Konvencija o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika;
21. I DALJE JE predano ulaganju svih napora kako bi se što prije postigao dogovor o proglašenju triju velikih novih zaštićenih morskih područja u Južnom oceanu, posebno u Weddellovom moru, istočnoj Antarktici i oko zapadnog Antarktičkog poluotoka;

²³ JOIN(2021) 27 final.

Održivo ribarstvo i akvakultura

22. POZDRAVLJA uspješne rezultate 12. ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije u vezi s važnim elementima dugoočekivanog sklapanja povijesnog Sporazuma o subvencijama za ribarstvo u skladu s UN-ovim ciljem održivog razvoja br. 14.6, kojim se nastoji riješiti pitanje štetnih subvencija i koji predstavlja važan korak naprijed prema održivosti oceanâ; USTRAJE na osiguravanju njegove potpune provedbe i POZIVA na to da se Sporazum što prije dovrši s elementima o kojima još nije postignut dogovor u pogledu subvencija za prekapacitiranost i prelov; PODUPIRE napore Komisije da sklopi ambiciozan sporazum, a da pritom i dalje bude u skladu s relevantnim politikama EU-a kojima se osigurava održivo ribarstvo;
23. ISTIČE da je javno financiranje u okviru zajedničke ribarstvene politike ključni pokretač održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa te da se definira i provodi na način kojim se ne doprinosi prekapacitiranosti i prelovu;
24. PONOVRNO POTVRĐUJE stajalište EU-a o nultoj toleranciji u pogledu nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova i njegovu predanost okončanju takvog ribolova u skladu s ciljem održivog razvoja br. 14.4; u tom pogledu PODUPIRE razvoj odgovarajućih informatičkih alata za potporu EU-ovu programu certificiranja ulova i dijalozima o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu s trećim zemljama, pojačanu međunarodnu i multilateralnu suradnju, uključujući promicanje univerzalne ratifikacije i provedbe Sporazuma FAO-a o mjerama države luke, ispunjavanje međunarodnih obveza država zastave, posebno onih koje djeluju kao otvoreni registri, pristupanje dobrovoljnim smjernicama FAO-a o prekrcaju, učinkovite mehanizme protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova u svim regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom (RFMO), povećanu transparentnost i sljedivost, razmjenu informacija i provedbu, kao i snažnije praćenje, kontrolu i nadzor;

25. NAGLAŠAVA važnost jačanja međunarodne suradnje u upravljanju ribarstvom jačanjem ključne uloge RFMO-ova u okviru Sporazuma UN-a o ribljim stokovima (UNFSA) te SA ZANIMANJEM OČEKUJE ishod Revizijske konferencije UNFSA-e koja će se održati 2023.; PONOVRNO POTVRĐUJE predanost EU-a daljnjem poticanju unapređenja regionalnih ribarskih tijela u RFMO-ove, posebno Odbora za ribarstvo istočnog dijela središnjeg Atlantika i Komisije za ribarstvo zapadnog dijela središnjeg Atlantika;
26. ISTIČE potrebu za podupiranjem jednakih uvjeta te odgovornih i održivih lanaca vrijednosti na međunarodnoj razini u ribarstvu i trgovini proizvodima ribarstva i akvakulture kako bi se održala konkurentnost industrije, uz istodobno održavanje neovisnosti EU-a u opskrbi hranom u skladu s novom politikom EU-a o otvorenoj, održivoj i odlučnoj trgovinskoj politici te s europskim zelenim planom i strategijom „od polja do stola”;
27. UVIĐA da održiva akvakultura doprinosi postizanju ciljeva europskog zelenog plana i inicijative za plavu transformaciju u okviru strategije FAO-a za razdoblje 2022. – 2031., kao i sigurnosti opskrbe hranom u EU-u; PRIMA NA ZNANJE aktualni rad FAO-a na smjernicama za održivu akvakulturu i POZIVA na brzo dovršenje ambicioznih i sveobuhvatnih smjernica koje objedinjuju sve dostupne alate i najbolje prakse te pružaju konkretne načine za postizanje održivog rasta globalne akvakulture kojima bi se dopunile Strateške smjernice Komisije za održiviju i konkurentniju akvakulturu EU-a za razdoblje od 2021. do 2030.; PRIMA NA ZNANJE objavu komunikacije naslovljene „Za snažan i održiv sektor algi u EU-u”²⁴;

²⁴ COM(2022) 592 final.

II. Usmjerenost prema održivosti oceanâ do 2030.

Oceani i klimatske promjene

28. UVIĐA da oceani imaju ključnu ulogu u reguliranju klime i temperature planeta, da su glavni ponor ugljika na planetu i važan izvor njegove bioraznolikosti i da su ujedno glavni regulator temperature na planetu i da ublažavaju globalne učinke klimatskih promjena; I DALJE JE duboko zabrinuto zbog negativnih i sve većih učinaka klimatskih promjena i emisija stakleničkih plinova na oceane, ljudske aktivnosti povezane s morskim životom i obalne zajednice, uključujući morske toplinske valove, zagrijavanje, zakiseljavanje i deoksigenaciju oceanâ, topljenje leda, otapanje vječnog leda, globalni porast razine mora i ekstremne događaje povezane s porastom razine mora;
29. PODSJEĆA na zaključke tematskog izvješća Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena iz 2019. i na doprinose svih triju radnih skupina šestom izvješću o procjeni IPCC-a (AR6); USTRAJNO JE u tome da je pri razvoju politika i djelovanja za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu neizbježnim posljedicama klimatskih promjena potrebno razmotriti takve predviđene scenarije IPCC-a koji su u skladu s dugoročnim ciljevima Pariškog sporazuma;
30. PODSJEĆA na Klimatski pakt iz Glasgowa donesen na konferenciji COP 26 u kojem se poziva da se u okviru relevantnih programa rada i konstitutivnih tijela u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) razmotre uključivanje i jačanje djelovanja utemeljenog na oceanima te na odluku o održavanju godišnjeg dijaloga o oceanima i klimatskim promjenama kako bi se ojačala djelovanja za ublažavanje klimatskih promjena u oceanima i prilagodbu tim promjenama; POZDRAVLJA prvi godišnji dijalog održan u Bonnu u lipnju 2022.;

31. PODSJEĆA na procjenu svjetskih oceana iz 2021. (WOA II) kao glavni rezultat drugog ciklusa redovitog postupka Ujedinjenih naroda za globalno izvješćivanje i procjenu stanja morskog okoliša;
32. NAGLAŠAVA povezanost klime, bioraznolikosti i oceanâ i potrebu za time da se utvrde, procijene i uklone kumulativni učinci na bioraznolikost i morske ekosustave i njihove usluge, uključujući kritične točke, i osmisle odgovarajući mehanizmi povratnih informacija, kao i da se razviju mjere i djelovanja za smanjenje i ublažavanje tih učinaka koristeći se najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama;
33. NAGLAŠAVA potrebu za razvojem i upotrebom prirodnih rješenja za ublažavanje klimatskih promjena i jačanje otpornosti naših oceana;
34. POZDRAVLJA pokretanje i aktivnosti misije „Obnova naših oceana i voda do 2030.”²⁵ i misije „Prilagodba klimatskim promjenama”, posebno njezina djelovanja povezana s otpornošću obale relevantna za djelovanje u području oceanâ; POZIVA države članice i sve dionike da se uključe u te misije i udruže napore kako bi ostvarili ciljeve misija tako da se konkretnim djelovanjima pridruže njihovom poveljama;
35. PODSJEĆA na predanost EU-a postizanju klimatske neutralnosti do 2050., među ostalim s pomoću održive energije iz obnovljivih izvora na moru i dekarbonizacije ribarstva, pomorskog prometa i drugih pomorskih aktivnosti; NAGLAŠAVA predanost EU-a i njegovih država članica podupiranju revizije početne strategije za emisije stakleničkih plinova IMO-a s ciljem postupnog ukidanja emisija stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa iz međunarodnog pomorskog prometa najkasnije do 2050. i u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma u pogledu temperature, uključujući cilj ograničavanja porasta temperature na 1,5 °C;

²⁵ COM(2021) 609 final.

36. PODUPIRE energetska tranziciju koja vodi prema dekarbonizaciji sektora ribarstva i akvakulture; POZIVA Komisiju da predloži odgovarajuće mjere, uključujući provođenje posebne studije za sektor ribarstva i akvakulture, kako bi se ocijenio učinak emisija stakleničkih plinova po sektorima i analizirali troškovi i mogućnosti koji proizlaze iz različitih dostupnih opcija politike za ubrzanje takve energetske tranzicije na europskoj razini, uzimajući u obzir njezinu raznolikost i posebna ograničenja, kao i potencijal za razvoj programâ poticaja i prilagodbu financijske potpore, među ostalim izmjenom relevantnog zakonodavstva koje doprinosi takvoj energetske tranziciji, istodobno ne ugrožavajući ciljeve zajedničke ribarstvene politike;
37. NAGLAŠAVA važnost dekarbonizacije pomorskog prometa i prijevoza te prelaska na upotrebu obnovljivih izvora energije i goriva s niskom i nultom razinom stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa kako bi se ispunili ciljevi europskog zelenog plana i ciljevi u pogledu temperature utvrđeni u Pariškom sporazumu, među ostalim, u budućnosti, za brodove koji nisu obuhvaćeni obveznim međunarodnim zahtjevima i zahtjevima EU-a, podložno procjeni koristi i mogućih učinaka takvog širenja; POZIVA Komisiju da razmotri moguće mjere za potporu energetske tranziciji i dekarbonizaciji, posebno promicanjem istraživanja, razvoja i ulaganja u učinkovite i inovativne tehnologije;

Borba protiv onečišćenja mora i zraka

38. POZDRAVLJA objavu komunikacije Komisije pod naslovom „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla”²⁶, što će doprinijeti poboljšanju morskog okoliša u EU-u i izvan njega;
39. ISTIČE važnost jačanja sinergije između ciljeva održivog razvoja br. 6 i 14 kako bi se ubrzala provedba povezanih ciljeva²⁷;

²⁶ COM(2021) 400 final.

²⁷ Osobito ciljevi održivog razvoja br. 6.3 i 14.1.

40. ISTIČE potrebu za djelotvornom regionalnom suradnjom u okviru tijela za suradnju kao što su regionalne konvencije o moru za zaštitu morskog i obalnog okoliša; PONOVNO POTVRĐUJE namjeru EU-a da pristupi Konvenciji o zaštiti Crnog mora od onečišćenja;
41. POZDRAVLJA odluku sa 78. sjednice Odbora za zaštitu morskog okoliša (MEPC) IMO-a kojom se odobrava uspostava područja kontrole emisija sumporovih oksida (SECA) u cijelom Sredozemlju te koja će se donijeti na 79. sjednici MEPC-a u prosincu 2022. i stupiti na snagu do 2025.; POTIČE daljnji rad u okviru Barcelonske konvencije Programa Ujedinjenih naroda za okoliš – Mediteranskog akcijskog plana (UNEP-MAP) na uspostavi mogućeg budućeg područja kontrole emisija dušikovih oksida (NECA) u Sredozemlju na temelju odgovarajućeg istraživanja koje će se uzeti u obzir u studiji dubinske procjene učinka i u skladu s pravilima IMO-a;
42. ISTIČE odlučnost EU-a i njegovih država članica da poduzmu mjere u pogledu uspješnog dovršetka rada IMO-a na smanjenju podvodne buke koja ima ozbiljan učinak na morsku bioraznolikost; i PODUPIRE uspostavu budućih osobito osjetljivih morskih područja u sjeverozapadnom Sredozemnom moru, u vodama pod jurisdikcijom Francuske, Italije, Španjolske i Monaka, kako bi se spriječili i smanjili sudari između velikih kitova i brodova;
43. NAGLAŠAVA da je potrebno dodatno poboljšati obvezne međunarodne zahtjeve i zahtjeve EU-a za komercijalna plovila kako bi se spriječilo i dodatno smanjilo onečišćenje zraka i mora daljnjim radom na, među ostalim, uspostavi mogućih budućih područja kontrole emisija dušikovih oksida na temelju studija procjene učinka u skladu s pravilima IMO-a, ograničavanjem ispuštanja vode za ispiranje iz ispiraća s otvorenom petljom u određenim područjima i poboljšanjem zahtjeva za ispuštanje otpadnih voda;

44. POZDRAVLJA Rezoluciju 5/14 Skupštine UN-a za okoliš (UNEA-5) o zaustavljanju onečišćenja plastikom rješavanjem pitanja cijelog životnog ciklusa plastike i stvaranjem kružnog gospodarstva za plastiku, uključujući njezinu proizvodnju, dizajn, potrošnju i gospodarenje otpadom prihvatljivo za okoliš; PONOVRNO ISTIČE predanost EU-a i njegovih država članica aktivnom sudjelovanju u pregovorima s ciljem sklapanja ambicioznog međunarodnog pravno obvezujućeg sporazuma za zaustavljanje onečišćenja plastikom, među ostalim u morskom okolišu i, gdje je to izvedivo, postojećeg onečišćenja plastikom, u zadanom roku;
45. POZDRAVLJA aktualni rad u okviru Strategije i Akcijskog plana IMO-a za rješavanje pitanja morskog plastičnog otpada s brodova uvođenjem nulte stope ispuštanja plastičnog otpada u more s brodova do 2025. te je I DALJE predano tome da u suradnji sa sektorom ribarstva, RFMO-ovima i regionalnim konvencijama o moru aktivno sudjeluje u radu na mjerama za postizanje željenih rezultata tog plana, uključujući bolje izvješćivanje o izgubljenom ribolovnom alatu i obvezno označivanje ribolovnog alata u okviru Konvencije MARPOL;
46. NAGLAŠAVA potrebu da države članice koje provode znanstvena istraživanja i razvijaju najbolje okolišne prakse i najbolje raspoložive tehnike nastoje riješiti pitanje konvencionalnog, kemijskog i eksplozivnog streljiva koje se baca u more i POZIVA na aktivnu suradnju između država članica i međunarodnih organizacija kako bi se uspostavilo sustavno upravljanje bačenim opasnim materijalima koji predstavljaju prijetnju morskom okolišu, kao i na razmatranje mogućih izvora financiranja EU-a;

III. Osiguravanje pomorske sigurnosti i zaštite na moru

Pomorska sigurnost

47. duboko JE zabrinuto zbog sve većih geopolitičkih napetosti i njihova štetnog učinka na pomorsku sigurnost, kao što se pokazalo tijekom ruske agresije na Ukrajinu, koja je pogoršala nestabilnost i nesigurnost, posebno na Crnom moru i Azovskom moru te u regijama Baltičkog mora, s učincima prelijevanja koji bi mogli utjecati na pogranične bazene Sredozemnog mora u cjelini, Sjevernog mora i Atlantika;

48. UVIĐA da države članice imaju posebne pomorske zahtjeve u pogledu nacionalne sigurnosti i obrane koji se moraju uzeti u obzir;
49. PODSJEĆA da je pomorska sigurnost sastavni dio sveobuhvatnog pristupa upravljanju oceanima i da EU jača svoju ulogu globalnog pružatelja pomorske sigurnosti unutar i izvan svojih granica; u tom pogledu PODSJEĆA i na to da je partnerstvo s NATO-om i dalje ključno, među ostalim u području pomorstva, te da će se, u skladu sa Strateškim kompasom EU-a, naša uzajamno korisna suradnja i zajednički rad na jačanju pomorske sigurnosti i dalje odvijati u skladu s načelima uključenosti, reciprociteta, otvorenosti i transparentnosti, kao i autonomije obiju organizacija u donošenju odluka; PODSJEĆA i da je partnerstvo s IMO-om i dalje jedan od ključnih elemenata za sprečavanje prijetnji namjernih protuzakonitih djelovanja koja bi mogla utjecati na brodove i lučke objekte; te u tom pogledu ISTIČE važnost doprinosa nacionalnih tijela jačanju sigurnosne zaštite brodova i lučkih prostora;
50. PODSJEĆA na važnost olakšavanja, prema potrebi, komunikacije i koordinacije između regionalnih pomorskih inicijativa EU-a i država članica s međusektorskim ciljevima te potpunog iskorištavanja svih dostupnih civilnih i vojnih politika, alata i instrumenata EU-a;
51. NAGLAŠAVA važnost jačanja otpornosti kritične pomorske infrastrukture EU-a, kao što su posebice morski kabeli i cjevovodi, kao i povećanja napora za rješavanje pitanja kibersigurnosti u području pomorstva, te hitnu potrebu za time; u tom pogledu POZDRAVLJA Prijedlog preporuke Vijeća o koordiniranom pristupu Unije jačanju otpornosti kritične infrastrukture²⁸, u kojem u tom kontekstu POZIVA države članice da poduzmu hitne i djelotvorne mjere te da surađuju međusobno, s Komisijom i s drugim relevantnim akterima;

²⁸ 13713/22.

52. ISTIČE da je jačanje interoperabilnosti i međusobne povezanosti sustavâ pomorskog nadzora na nacionalnoj razini i razini EU-a, kao što je omogućeno zahvaljujući projektu zajedničkog okruženja za razmjenu informacija (CISE), stalan i ključan cilj za poboljšanje informiranosti o stanju u pomorstvu, a time i za bolje upravljanje pomorstvom;
53. ISTIČE doprinos funkcija obalne straže pomorskoj sigurnosti EU-a; POTIČE daljnji razvoj inicijativa za pojačanu suradnju te za razmjenu iskustava i najboljih praksi među državama članicama EU-a u tom okviru i POZDRAVLJA donošenje Preporuke Komisije o praktičnom priručniku za suradnju obalne straže²⁹;
54. SA ZANIMANJEM OČEKUJE prijedloge Komisije i visokog predstavnika o ažuriranju Strategije pomorske sigurnosti EU-a i njezina akcijskog plana;

Zaštita na moru i promicanje dostojnih radnih uvjeta u cijelom svijetu

55. NAGLAŠAVA da su sektori ribarstva i pomorstva te istraživanja mora na moru obilježeni zahtjevnim, opasnim i visokorizičnim radnim uvjetima;
56. PODSJEĆA da EU promiče dostojanstven rad u ribarstvu u skladu s ciljevima Međunarodne organizacije rada (ILO), Međunarodne pomorske organizacije (IMO) i Organizacije za hranu i poljoprivredu UN-a (FAO); POZDRAVLJA objavu Komunikacije o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu za globalnu pravednu tranziciju i održiv oporavak³⁰;
57. POZDRAVLJA kodifikaciju odredaba o minimalnoj razini osposobljavanja pomoraca u zakonodavstvu EU-a³¹ slijedom Međunarodne konvencije IMO-a o standardima izobrazbe, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca (Konvencija STCW) iz 1978.;

²⁹ C(2021) 5310 final.

³⁰ COM(2022) 66 final.

³¹ Direktiva (EU) 2022/993 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2022. o minimalnoj razini osposobljavanja pomoraca, SL L 169, 27.6.2022., str. 45–90.

58. POZIVA na ubrzanje ratifikacije Sporazuma IMO-a iz Cape Towna iz 2012. kojim se utvrđuju sigurnosni standardi za ribarska plovila;
59. POZIVA države članice da brzo ratificiraju Konvenciju br. 188 ILO-a o radu u sektoru ribarstva, kojom se državi zastave omogućuje inspekcijski nadzor i kontrolu socijalnih standarda na ribarskim plovilima, kao i Konvenciju IMO-a STCW-F o standardima osposobljavanja i držanja straže ribara; POZIVA i Komisiju da razmotri prenošenje mjera inspekcijskog nadzora i socijalnog certificiranja iz Konvencije br. 188 ILO-a u zakonodavstvo EU-a;

IV. Nadogradnja znanja o oceanima

60. POZDRAVLJA potpisivanje nove Deklaracije Sveatlantskog saveza za istraživanje oceana i inovacije u kojoj se utvrđuje zajednički nastavak suradnje u istraživanju oceana u Atlantiku, od pola do pola, za sljedeće desetljeće;
61. PODUPIRE razvoj temeljne infrastrukture Europskog digitalnog blizanca oceana do 2024. koji će doprinijeti globalnom upravljanju oceanima i održivom plavom gospodarstvu, otpornosti na klimatske promjene i očuvanju bioraznolikosti, među ostalim putem potpore EU-a u okviru misije „Obnova naših oceana i voda do 2030.”, Europske mreže nadgledanja i prikupljanja podataka o moru (EMODNet) te svemirskih programa Copernicus i Galileo, kako bi se objedinilo znanje o oceanima, modelirali oceani, testirali scenariji djelovanja i kako bi se znanje o oceanima učinilo dostupnim oblikovateljima politika, znanstvenicima, privatnim dionicima i građanima;
62. PODSJEĆA da europska znanost o oceanima doprinosi Desetljeću UN-a za znanost o oceanima za održivi razvoj pod vodstvom Međunarodne oceanografske komisije UNESCO-a i Desetljeću UN-a za obnovu ekosustava u podupiranju i usmjeravanju Programa UN-a za održivi razvoj do 2030., posebno ciljeva održivog razvoja br. 13, 14 i 17;

63. ISTIČE potrebu za istraživačkim plovilima u Europi i mehanizmom transnacionalnog pristupa za europske istraživače na takvim plovilima, kao i za autonomnim sustavima i platformama za promatranje, s obzirom na njihovu višestruku ulogu u podupiranju znanosti o moru i promatranja oceanâ; POZIVA države članice da dugoročnim ulaganjima podupru takve infrastrukture;
64. SA ZANIMANJEM OČEKUJE inicijativu Komisije o promatranju oceanâ čiji je cilj postizanje dosljednog pristupa europskom promatranju oceanâ;
65. POZIVA na jačanje napora za povećanje bliže suradnje u pogledu nadogradnje znanja o oceanima u Europi i izvan nje među istraživačima, dionicima, donositeljima odluka i građanima; PODUPIRE mobilizaciju javnosti, a posebno mladih, putem zajedničkog stvaranja i zajedničkog osmišljavanja, građanske znanosti, obrazovanja, djelovanja u području pismenosti i informiranosti, kao i promicanja aktivnog upravljanja i volontiranja kako bi se uključilo javnost i pomoglo potaknuti potrebne korjenite promjene za obnovu oceanâ i voda; POZDRAVLJA nastavak napora usmjerenih na znanja o oceanima u Europi putem inicijative koalicije EU4Ocean na razini EU-a koja je još na snazi i Sporazuma koji je na snazi između Komisije i Međunarodne oceanografske komisije UNESCO-a o potpori i promicanju inicijative za znanje o oceanima na razini EU-a (koalicija EU4Ocean) kao doprinosa Desetljeću UN-a za znanost o oceanima za održivi razvoj;
66. ISTIČE da je transdisciplinarno povezivanje znanosti i politike izuzetno korisno za procjenu znanja i podupiranje donošenja politika za promicanje zdravlja i održivosti oceanâ; POZIVA Komisiju da istraži izvedivost transdisciplinarnog povezivanja znanosti i politike za održivost oceanâ pod nazivom „Međuvladin panel za održivost oceanâ” (IPOS), uzimajući u obzir postojeće relevantno stručno znanje, među ostalim rad IPCC-a i IPBES-a u vezi s oceanima i priznajući sveobuhvatni rad u okviru redovitog postupka UN-a za globalno izvješćivanje i procjenu stanja morskog okoliša.